

De terugkeer van Lydia

Ko Ellinghaus

© by Ko Ellinghaus
<https://ko-ellinghaus.nl>
Omslagontwerp*: G. de Graaf
2023 Merwede Publishing

ISBN: 9789403709482

Spannende roman

Alle rechten voorbehouden.

Niets in deze uitgave mag worden verveelvoudigd, opgeslagen in een geautomatiseerd gegevensbestand of openbaar worden gemaakt in enige vorm of enige wijze of op enige andere manier worden gebruikt zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van de auteur.

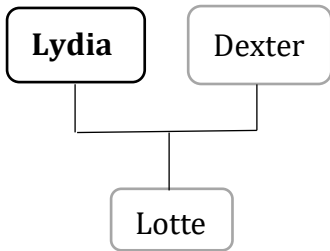
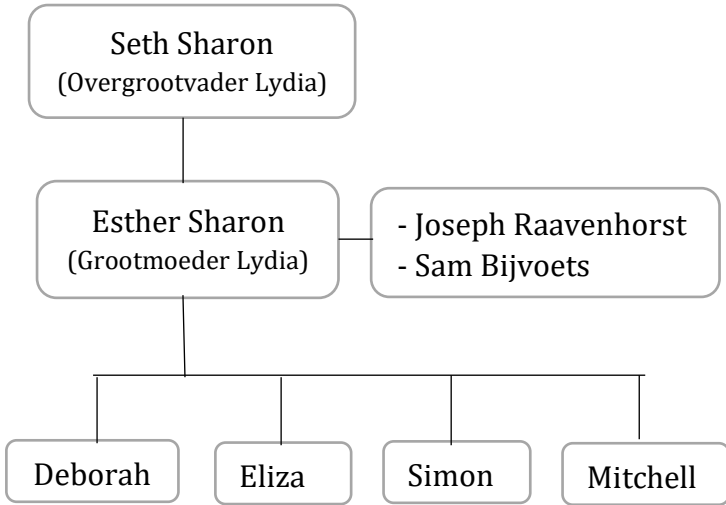
Deze roman is fictie. Alle overeenkomsten tussen bestaande personen, personages, situaties en locaties in dit boek berusten op louter toeval.

*Afbeeldingsbronnen: Eigen beeldmateriaal.

*Het leven kan alleen maar achterwaarts worden begrepen
terwijl we het voorwaarts moeten leven*

Søren Kierkegaard

Stamboom familie Sharon/Bijvoets

Proloog

Karel Willemse kwam omhoog uit zijn gehurkte houding in de verlaten parkeergarage in Utrecht. Een handgedraaide sigaret van shag bungelde tussen zijn lippen naar beneden. Hij was breed en groot. In zijn hand hield hij de envelop met de afscheidsbrief die hij op de grond had gevonden. De bovenste verdieping van de betonnen kolos waar hij zich bevond was afgezet en bij het trappenhuis stond een politieagent. Hij keek over de rand van de borstwering naar de kleine binnenplaats. Zijn blik was uitdrukingsloos, want de dode man liggend in zijn eigen plas bloed zou hem niet veel extra werk bezorgen, ook al staarden zijn geopende ogen hem vanaf beneden dwingend aan.

Ze leken hem iets te willen zeggen. Collega's van Karel waren begonnen de witte tent over hem heen te plaatsen. Waarom ze dat deden was een raadsel voor hem, want het was droog en belangstellenden hadden geen toegang tot de afgesloten binnenplaats. Hij zag de patholoog-anatoom de binnenplaats betreden. Hij wist bijna zeker dat die geen verdere bijzonderheden zou ontdekken. Diens diagnose zou luiden: dood door hersenletsel, veroorzaakt door een val van de derde verdieping van de parkeergarage.

Een free-runner had hun in de vroege morgen getipt over het lijk. Dat had alles in beweging gezet. Twee forensisch rechercheurs in witte pakken zaten geknield bij het lichaam. Karel draaide zich om naar zijn jonge metgezellin die op haar hurken naar sporen zocht langs de borstwering.

‘Eenvoudig gevalletje van zelfmoord. We gaan er niet veel tijd aan besteden Tex,’ zei hij. ‘De forensische jongens zullen beneden ook niets aantreffen.’

De jonge vrouw keek zuinig. ‘Misschien moeten ze op deze verdieping ook een sporenonderzoek doen. Mocht er sprake zijn van een misdrijf dan bevinden eventuele sporen zich hier op deze plaats. Waar vond je dat briefje nou precies?’

Karel Willemse haalde zijn schouders op en zwaaide met zijn arm opzij. Tex werd getrakteerd op een meewarige blik.

‘Kostbare tijd waar wij te weinig van hebben,’ zei hij. ‘Laten we die niet verspillen.’ Hij lachte toegeeflijk naar haar. ‘Dit afscheidsbriefje zegt genoeg. De beste man had er geen zin meer in. De tekst in zijn brief zal jou ook bekend voorkomen.’

Tex reageerde niet direct en haalde ook haar schouders op.

‘Er liggen genoeg belangrijke zaken op ons te wachten,’ ging Karel door. ‘Er hangen camera’s hier in de buurt. De opnames daarvan zullen we bekijken als we een tijdsindicatie hebben van het moment van overlijden. Het inventariseren daarvan is een leuk klusje voor je en past goed in je opleiding veronderstel ik, maar besteed er niet te veel tijd aan.’

Tex’ staalgrijze ogen waren op haar supervisor gevestigd. Langzaam stond ze op.

‘Mag ik dat briefje eens zien?’ Ze pakte het aan met haar dunne recherchehandschoen en las de tekst.

Ik heb er geen zin meer in, misschien zie ik jullie nog wel eens. Maak er een mooi feest van.

De groeten,

Victor Barendse

Er ging een lichtje bij haar branden.

Haar begeleider had geen zin in een uitgebreid rechercheonderzoek en gaapte uitgebreid. Een lijk meer of minder maakte voor hem niet meer uit. Tex Rudawski was vergevorderd in haar opleiding tot recherchekundige aan de politieacademie. Sinds twee weken liep zij mee als assistent van Karel. Hij was een veertiger die in *het wereldje* bekend stond als een ervaren rot in het vak. De eerste plukjes grijs haar werden zichtbaar in zijn weelderige krullende haardos. Voor Tex was dit een onderdeel van haar praktijkfase. De aanpak die zij geleerd had op de academie stond in schril contrast met de werkwijze die Karel de afgelopen twee weken tentoongespreid had. Ook nu was zij weer verbaasd over zijn aanpak die in haar ogen erg kort door de bocht leek. Andere rechercheurs op de afdeling vertoonden hetzelfde gedrag. In haar ogen heerste er een klimaat van middelmatigheid en werden er te makkelijk conclusies getrokken. Het niveau had haar onaangenaam verrast. De snelle conclusie-vorming van Karel in deze zaak paste in dat straatje.

Een andere man dook op bij de politieagent naast de trap. Het was een collega. Hij stak zijn hand op. Zijn naam was Sjaak Van Wielingen en Tex had gemerkt dat hij preciezer te werk ging dan de rest. Hij liep op hen af, zijn slordig omgeslagen sjaal wapperend in de wind die door de open parkeergarage woei. In zijn hand hield hij een dun papieren dossier in een kartonnen omslag. Hij knikte vriendelijk naar Tex.

‘Wij hadden van de forensische jongens al een naam en beroep doorgekregen,’ begon hij, ‘dus konden we wat uitzoeken. Het slachtoffer is...’

Karel liet hem niet uitpraten. ‘Victor Barendse’. Hij hield de afscheidsbrief omhoog. ‘Meer weet ik ook niet.’

‘Laat eens zien.’ Sjaak las het briefje. ‘Een fan van Herman Brood?’

Karel knikte. ‘Zou kunnen. Hij is zijn held snel gevolgd. Daar heb ik respect voor.’

‘Hij woont in Noordwest in de Lessepsbuurt,’ vervolgde Sjaak. ‘Je kent hem misschien. Hij is een advocaat in familie- en erfrecht. Vroeger heb ik wel eens met hem te maken gehad. Hij is vierenzestig jaar, ouder zal hij niet worden. Een rondje bellen leerde me dat hij niet langer echt actief is in de advocatuur. Vorig jaar is hij gescheiden van zijn tweede vrouw. Hij heeft geen kinderen of andere directe familieleden. De laatste tijd is hij afgeleden hoorde ik van een collega. Hij kwam in de verkeerde buurten en gelegenheden. Je kent dat wel.’

Karel knikte instemmend. ‘Zeker. Drank, drugs en hoe...’ hij lachte en slikte het laatste woord in toen hij de blik van Tex op zich gericht voelde. ‘We komen dit soort jongens vaker tegen. Hij had gewoon de wens om Herman Brood na te doen die van het Amsterdam Hilton sprong.’

‘*Buried alive*,’ lachte Sjaak. ‘Leuke song van Brood. Van wat ik beneden gezien heb, lijkt het op zelfmoord.’

Tex’ mond viel open over de tunnelvisie die gedemonstreerd werd.

Karel schonk haar een vaderlijke glimlach. ‘*Join the club*,’ zei hij tegen Sjaak. ‘Die conclusie hebben Tex en ik ook getrokken.’

Tex beantwoordde die glimlach met een kritische blik die Sjaak niet ontging. Hij wendde zich tot haar.

‘Wat vind jij?’

‘Ik denk dat zelfmoord inderdaad een reële mogelijkheid is. Het is te vroeg om een definitieve conclusie te trekken. We moeten niet alleen afgaan op de tekst uit zijn brief, ook al is die hetzelfde als de afscheidsbrief van Herman Brood. Het is geen handgeschreven brief, maar geprint. We moeten onderzoeken of de brief uit zijn printer thuis komt. Het ligt er naar mijn smaak een beetje dik bovenop. Misschien heeft Victor Barendse zelfs niet één LP of CD van Brood in huis. Dit soort vragen zijn nog niet beantwoord.’

Karel haalde zijn schouders op. ‘Ik vind het allemaal overbodig. Geloof een oude rot in het vak nou maar Tex. We gaan er niet te veel tijd aan spenderen.’

Tex haalde haar schouders op. ‘Hoe is hij hier gekomen? Als je zelfmoord wil plegen ga je niet eerst van Noordwest hiernaartoe lopen. Heeft hij een auto?’

‘Dan moet die in de buurt staan,’ opperde Karel. ‘Misschien had hij geen auto en kwam hij met de bus.’

‘Die had hij wel,’ zei Sjaak triomfantelijk. ‘Ik heb niet stil gezeten.’ Hij had zijn blik op Tex gevestigd. Hij opende het dossier in zijn hand en trok een paar handgeschreven aantekeningen tevoorschijn. ‘Hij had een oude rode Saab. Een echte ouderwetse advocatenauto.’ Hij liep naar de borstwering en keek naar de voorstelling beneden.

Karel Willemse volgde hem. ‘Nogmaals, het is duidelijk dat hij gewoon gesprongen is. Hij had er geen zin meer in. Gebeurt zo vaak. Je gaat staan en laat je voorovervallen. Je voelt er niets van heb ik eens gelezen.’

Sjaak draaide zich om. ‘Als hij op die manier gesprongen is, waarom ligt hij dan op zijn rug en met zijn hoofd naar de muur? Volgens jouw zienswijze zou zijn positie op de grond dan anders zijn geweest en had hij sowieso niet op zijn rug gelegen. Er begint toch een nekhaartje bij mij overeind te staan.’

Karel haalde zijn schouders op en trok een pakje shag uit zijn kontzak. Hij draaide een nieuwe sigaret en inhaleerde diep. ‘Er zijn genoeg andere mogelijkheden. Waarschijnlijk heeft hij zich gedraaid tijdens zijn val. Misschien wilde hij een laatste blik werpen op de blauwe lucht.’

Tex schoot in de lach. ‘Als dat zo is wilde hij een blik op de sterrenhemel werpen, want daar is hij per slot van rekening heen gegaan.’

Sjaak keek ernstig en schudde langzaam en onzeker zijn hoofd. 'Omgedraaid in de lengte en om zijn as? Kom nou Karel.'

Tex keek Sjaak aan en prees hem in gedachten. Hij had precies haar opvatting verwoord. Ze dacht aan wat zij had geleerd tijdens een college op de politieacademie.

Ze zei: 'Dat omdraaien tijdens een val is niet mogelijk. In tegenstelling tot wat veel mensen denken, kun je jezelf niet zomaar even omdraaien tijdens het vallen. Dat kan alleen als je een ervaren *skydiver* bent, en dan nog heb je vele meters nodig om te draaien. Victor Barendse moet ruggelings gevallen zijn en vreemd genoeg met zijn hoofd naar de muur toe. Ik hou het erop dat hij over de borstwering is gemikt.'

Karel zuchtte en keek naar de afscheidsbrief in zijn hand. 'Kom nou jongens, hou op.'

Sjaak schudde zijn hoofd en zei: 'Ik loop naar beneden en ga tegen die forensische jongens zeggen dat ze hierboven ook een sporenonderzoek moeten uitvoeren. Voor zover ik kan beoordelen Karel,' en hij stampte met zijn voet op de betonnen vloer, 'is dit een PD, een plaats delict. En zo te zien is Tex dat met mij eens.'

'Kom binnen,' zei hoofdinspecteur Lindsen tegen Tex die vrijdagochtend twee weken na de dood van Victor Barendse. Hij wees uitnodigend op een stoel aan de andere kant van zijn bureau. 'Ga even zitten.'

Tex wist ondertussen dat een verzoek van 'die ouwe' niets meer of minder was dan een bevel. Ze nam plaats op de bureaustoel en bestudeerde de man, terwijl hij de deur achter zich sloot en aan de andere kant van het bureau plaats nam. Ze was nieuwsgierig wat er ging gebeuren. Een maand geleden, bij aanvang van haar praktijkstage, had zij een kort onderhoud met de hoofdinspecteur gehad. Later was ook Karel Willemse aangeschoven en door Lindsen voorgesteld als haar stagebegeleider. Pas nu zag ze Lindsen weer. Gisteren had hij haar, met een e-mailtje, uitgenodigd voor een gesprek. Het lichtschijnsel dat door het venster naar binnen viel liet nog meer van zijn doorleefde gezicht zien. Het zag eruit als de muur van het oude kraakpand dat tijdens haar opleiding werd gebruikt voor praktijkdoeleinden. Het leek of zijn huid aan het afbladderen was. Tezamen met zijn scherpe grijze ogen gaf dat zijn gezicht een griezelige uitstraling. Hij nam haar aandachtig op. Met haar

kortgeknipte blonde haar en de tatoeage die onder haar mouw uitkwam was zij voor hem een vrouw die allerm minst voldeed aan zijn beeld van de ideale vrouw of rechercheur.

‘Beste Tex,’ het klonk als het begin van een brief, ‘je hebt jouw vier weken goed benut en je verdiept in een aantal geweldsdelicten, waarbij Willemse je wegwijst heeft gemaakt in verschillende methoden en vaardigheden. Het is tijd om de laatste stageperiode van vier weken te wijden aan een ander vakgebied binnen de recherche. Vanaf maandag word je overgeplaatst naar de afdeling woninginbraken. Ook een hele bijzondere tak van sport. Zij zitten twee etages lager. Hij legde zijn handen op tafel. Ik wil je bedanken voor je inzet. Willemse vertelde me dat je goede resultaten hebt geboekt en daarmee deze stage afsluit. Hij kan er vandaag niet bij zijn, maar zal zeker de komende dagen contact met je zoeken.’ Lindsen keek haar vriendelijk aan, althans daar leek het op.

Tex was in de war en sprakeloos. Haar hele lichaam kwam in opstand. Dit klopte niet. Deze mededeling kwam als een donderslag bij heldere hemel.

‘Er is een zaak waar ik druk mee bezig ben,’ begon ze voorzichtig.

‘Ja, dat heeft Willemse me verteld. Dat is die zaak van die advocaat. Hoe heet hij ook alweer...?’

‘Victor Barendse. Ik wil graag...’

Lindsen onderbrak haar. ‘Maak je geen zorgen Tex. Sjaak Van Wielingen neemt jouw onderzoeksresultaten mee in zijn afsluitend onderzoek. Die gaan niet verloren. Vooralsnog blijven we uitgaan van zelfmoord.’

Tex kuchte. ‘Er zijn aanwijzingen die dit misschien in twijfel trekken. Ik heb een lijstje gemaakt met personen en zaken die nader onderzocht kunnen worden. Ik ben te weten gekomen dat deze advocaat betrokken was bij een gevoelige rechtszaak. Hij staat een vrouw bij die een procedure heeft aangespannen tegen de Raad voor de Kinderbescherming. Het houdt verband met het gedwongen beëindigen van de voogdij over haar nichtje. Zij vecht de uithuisplaatsing van dat meisje aan en lijkt te beschikken over goede argumenten. Het besluit van de Raad kan door een uitspraak van de rechter op losse schroeven komen te staan.’

Lindsen schudde licht geagiteerd zijn hoofd. ‘Daarvan zijn wij op de hoogte Tex. Die vrouw trad slechts tijdelijk op als gezinsvoogd en maakte misbruik van de situatie. Ze is geestelijk labiel, wat ook blijkt

uit medische documenten. Er waren heldere afspraken met haar gemaakt door de Raad. De rechter heeft al eerder in haar nadeel vonnis gesproken. Het heeft niets van doen met de dood van Victor Barendse.'

De verbazing was van het gezicht van Tex af te lezen. De empathie die Lindsen eerder had getoond was verdwenen.

Hij zei: 'Je moet het laten rusten.' De nadruk lag op het woordje 'moet'. Hij negeerde haar gezichtsuitdrukking.

Tex beet op haar lip. Wat gebeurde er? Zij was, ondanks de tegenstribbelingen van Karel, doorgegaan met het onderzoek naar de dood van Victor Barendse. Het had hun onderlinge band niet bepaald versterkt. Toen de resultaten van het forensisch onderzoek werden afgeschermd had zij haar onderbuikgevoel niet langer kunnen negeren. Karel had gezegd dat er geen ander DNA of vingerafdrukken waren gevonden op het lichaam van Barendse. Toch was zij blijven zoeken naar aanknopingspunten en had zich zo goed en zo kwaad als mogelijk verdiept in de achtergrond van Barendse. Een aantal eigenaardigheden waren haar opgevallen. Het had haar vermoedens versterkt. De dood van Victor Barendse was geen zuivere koffie. Ze twijfelde zelfs over de plaats delict.

Ze zei: 'Weet u ook dat de vrouw die door Barendse vertegenwoordigd werd sinds kort als vermist is opgegeven? Ze is verdwenen kort na zijn dood.'

'Ik ben daarvan op de hoogte.' Lindsens ogen waren samengeknepen.

Tex schoof onrustig op haar stoel. 'De vermissing is gemeld door haar moeder. Jammer genoeg zijn er tot nu toe geen bijzonderheden te melden. Ik heb uitgezocht dat zij voor haar verdwijning twee keer bezoek heeft gehad van Michael Raavenhorst van Wadenoyen. Hij is...'

'Ik weet wie hij is Tex,' Lindsens stem klonk afgemeten. 'Hij is de zoon van Joseph-Francois Raavenhorst van Wadenoyen, de hotelmagnaat. Dat weet jij ongetwijfeld ook. Karel heeft contact met hem gehad.'

Tex knipperde met haar ogen.

Lindsens stem werd doordringender. 'Tex, luister, een andere afdeling is zijn gangen nagegaan. Michaels bezoek aan die verwarde vrouw heeft te maken met het feit dat zij kort werkzaam was in een

hotel waar Michael de manager is en zijn vader eigenaar. Hij is haar werkgever.'

Het viel Tex op dat Lindsen alleen de voornaam van Michael Raavenhorst gebruikte.

'Het Raavenhorst concern heeft alles in het werk gesteld om haar te helpen met haar depressiviteit,' ging Lindsen door. 'Depressiviteit die ook bij haar familie bekend is.'

Tex zweeg. Lindsen had de vrouw eerst verward en daarna depressief genoemd.

'Het staat helemaal los van de zaak Victor Barendse. Jij weet ook hoeveel verwarde mensen er vermist raken ieder jaar. Het contact tussen die vrouw en haar familie stond al jaren op een laag pitje. We stellen alles in het werk om haar te traceren. Daar is de afdeling "vermiste personen" druk doende mee.'

Tex ging verzitten. Het gesprek had een vreemde wending gekregen.

Lindsen legde zijn handen op tafel en boog zich naar haar toe. Zijn gemoedelijkheid was verdwenen. 'Je hebt goed werk verricht. Ik ben ervan op de hoogte dat je een aantal sporen hebt gevolgd en dat is goed en leerzaam. Van Wielingen zal het vanaf dit punt overnemen. Er is er geen enkel ander motief gevonden. Het scenario blijft zelfmoord. Het onderzoek door jou stopt hier en nu.'

Haar grijze ogen zochten strijdvaardig de zijne, niet van plan daar simpelweg genoeg mee te nemen. In een fractie van een seconde, in dat peilloos diepe gat waar hun blikken kruisten en hun zwaarden vonkten, voelde zij de koude tocht haar lichaam binnendringen. Zij sloeg haar ogen neer en knikte langzaam.

Dit was goed mis. Haar onderzoeksresultaten werden, niet alleen niet op prijs gesteld, maar bestonden eenvoudig niet voor Lindsen.

Ze besloot haar andere bevindingen niet te delen met Lindsen en te luisteren naar haar vrouwelijke intuïtie die haar waarschuwde voor haar eigen veiligheid.

Ze had ontdekt dat de persoonsbeveiligers van Joseph-Francois Raavenhorst van Wadenoyen, Niek Kok, zeer recent contact had gehad met advocaat Victor Barendse. Ook het feit, dat Niek Kok waarschijnlijk de laatste persoon was die advocaat Barendse in leven had gezien, hield ze voor zich. Ze gooide het over een andere boeg.

‘U heeft gelijk. Ik verwacht dat het ook voor mijn stage verstandig is mij in een ander vakgebied te verdiepen. Ik ben benieuwd naar mijn nieuwe afdeling woninginbraken.’

‘Kom,’ zei Lindsen joviaal, terwijl hij opstond en een dunne glimlach tevoorschijn toverde, ‘ik loop met je mee en zal je voorstellen aan het hoofd van die afdeling.’

Tex volgde haar hoofdinspecteur in de wetenschap dat zij de werkelijke doodsoorzaak van Victor Barendse nooit meer zou achterhalen.

1

Stel je voor, op een ochtend word je wakker. Het leven had voor jou niet veel goeds in petto. De Raad voor de Kinderbescherming haalde je uit je vertrouwde omgeving en plaatste je na jaren terug bij je moeder en je oma. Terug bij de familie ging het niet goed. Je voelde je er niet thuis. Op het nippertje haalde je het diploma van de middelbare school, maar je was al in de ban van drugs. Je ging op kamers wonen in de stad van je vervolgstudie, want thuis hield je het niet langer uit. De cocaïne kreeg jou in zijn greep en je besloot te vertrekken naar die andere uitdagende wereld. Je sliep in kraakpanden, de ene keer hier, de andere keer daar en soms zelfs gewoon op straat. Je ontmoette ‘interessante’ personen. Tenslotte raakte je aan lager wal. Het zag er niet goed uit. Jouw familie probeerde je terug te halen, één keer, twee keer, drie keer. Je vluchtte en toen hield ook die hulp op. Je vond het niet erg. Je studievriendinnen waren verdwenen. Daarvoor in de plaats waren andere personen opgedoken. Mannen die van je profiteerden en waar anderen met een boogje omheen liepen. Je stond voor een gitzwart gat...

Dat was het moment om alle touwtjes los te laten die je nog overeind hielden.

Op die bewuste ochtend word je wakker in een kingsize bed. Je voelt je hart kloppen in je keel. Je voelt dat je nachtjapon vochtig is van het zweet. Je bent verward en wrijft de slaap uit je ogen. Dan kijk je om je heen. Jouw grote luxe slaapkamer is ingericht in een stijlvolle hotel uitstraling. Je ziet de karamel kleuren, de rustige tinten, mooie materialen en de zachte stoffen allemaal getuigend van een goede smaak. Het spook van die nacht, van die periode, verdwijnt uit je lichaam. Je zucht van opluchting.

Je bent inmiddels een dertiger met een leuke baan. Je bent getrouwd met een succesvolle man en hebt samen een heerlijke tienerdochter. Jullie wonen in een mooie twee onder een kap in een buitenwijk van Den Haag.

Het is al licht. Het is zondag. De man, van wie je zoveel houdt en die naast je gelegen heeft, is aan het werk in zijn kamer. Je weet dat beneden in de keuken je ontbijt klaarstaat. Je dochter is vast en zeker met vriendinnen aan het appen of bezig op *social media*. Het is te mooi om waar te zijn. Er is niets dat je mist in je leventje. Waarom zou je dan alles opnieuw in de waagschaal stellen?

2

Lydia Bijvoets ging verzitten. Ze had een houten kont gekregen op dat ellendig lage krukje. Toch had ze dat ervoor over. Wie had een week geleden kunnen vermoeden dat ze vandaag, op deze afgesloten zolder, door de opgeslagen spulletjes van Debbie zou snuffelen. Tante Deborah zei, toen zij haar bonusmoeder werd, dat ze niet met tante aangesproken wilde worden, maar gewoon met Debbie. Het was alsof Lydia door een tijdgat naar haar eigen verleden was gekatapulteerd. Hier op deze plaats met haar eigen oude verstopplaatsje was Lydia in gedachten verzonken. Dit huis aan die statige laan in Utrecht, dat ooit haar veilige plek was geweest, bleek nog steeds, ongelofelijk maar waar, eigendom van Debbie te zijn. Dezelfde huurders die erin trokken toen zij verdween, woonden er nog steeds. Ze waren op leeftijd. Was dat niet iedereen ondertussen in de Utrechtse wijk *Buiten Wittevrouwen*? Wat was dat toch een rare naam. En hoewel die naam was ingeburgerd... kon dat nog wel in deze tijd waarin alles tegen het licht werd gehouden? Alsof een man, die een blanke vrouw zocht, in deze buurt zou moeten winkelen. Lydia wist dat de naam *Buiten Wittevrouwen* iets te maken had met het Wittevrouwen klooster dat hier heel lang geleden stond. Debbie had haar dat verteld, o zolang geleden. De nonnetjes van de St. Maria Magdalena-orde hebben dat Wittevrouwen klooster gebouwd in een tijd dat er alleen goede ridders ronddoelden. Goede ridders Lydia. Ze zag Debbie voor zich, in die veilige tijd. Het mooie gezicht met dat warme licht in die donkere ogen die begonnen te stralen zodra zij haar zagen.

Desondanks waren de slechte ridders gekomen en hadden de tiener Lydia weggehaald bij haar tante en teruggebracht naar haar moeder Eliza in Den Haag. Het verdriet en gemis waren groot. Daarna had Debbie stilletjes haar huis verlaten en verdween zoals mensen soms gewoon voorgoed verdwijnen.

Maar je bent pas echt dood als je naam niet meer wordt genoemd.

Twee uur geleden had ze aangebeld bij het statige pand. Ze had een sportief en sexy figuur en leek langer dan ze was door de zakelijke klassieke pumps met te hoge hakken onder die nieuw aangeschafte

high waist skinny fit pantalon met stretch. Het was even wennen. Lydia's gezicht was ovaal, had bijna volmaakt zuivere trekken en was tot aan haar kin omlijst met zwart golvend haar. Voor deze gelegenheid had zij het strak naar achteren geborsteld, zodat haar grote modieuze oorbellen goed uitkwamen. Nu ze voor de deur stond twijfelde ze of het wel naar achteren had moeten borstelen. De oorbellen konden de wijnvlek in haar hals niet verhullen. Maar het was beter dan niets. Ze hoopte dat de opgebrachte camouflage crème de verkleuring zo goed als mogelijk zou verbergen. Haar levendige donkere ogen, onder haar strakke wenkbrauwen, straalden expressie uit en wekten vertrouwen. Haar mond was vol en had geen lippenstift nodig. Vandaag had ze daarvoor een uitzondering gemaakt. Met het eenvoudige zilveren kettinkje om haar slanke hals, het zorgvuldig uitgekozen truitje en wollen jasje zou niemand haar iets kunnen weigeren... Toch trokken haar mondhoeken naar beneden en balde ze haar vuist, toen ze voetstappen hoorde naderen achter die zware houten deur. Haar chique outfit kon de onrust niet verbergen. Ze wist dat ze elk wapen in stelling moest brengen om binnen te komen.

Familie Kok stond er op het naambordje. Met transpiratie onder haar oksels had ze de vermoeid ogende bewoonster een verhaaltje op de mouw gespeld. Lydia vertelde dat ze kwam in opdracht van de beheerder van het pand om een dossier op te halen van de voor de huurders afgesloten zolder.

Lydia had gezwaaid met een sleutelbos en met een brief van de stichting die het monumentale pand beheerde in een poging haar te imponeren. Tenslotte had ze een soort van legitimatie laten zien tezamen met een sprankelende glimlach en stralend witte tanden. De vrouw had haar aangekeken met een verwonderde uitdrukking in haar bleke ogen en haar schoorvoetend binnengelaten. Een beschaamd gevoel had Lydia overvallen toen ze op de deurmat stapte waarin het woord *welcome* haar toelachte. Het was gelukt en ze was de vrouw gevolgd over die twee brede trappen die het huis rijk was. Haar vingers hadden de oude eiken trapleuningen op smeedijzeren beugels gestreeld. Ze had de Deense vegetarische olie geroken, waarmee altijd het hout in dit huis werd ingewreven. Het werd een herkenningstocht die haar voorstellingsvermogen verraste. De muren hadden die traditionele okerachtige kleur behouden. Ze schrok van het prachtige schilderij op de muur

tegenover de trap. Dat schilderij waarop kinderen appels stelen uit een appelboom. Er was niets veranderd. Op de houten vloer lag het onverwoestbare tapijt met dezelfde verstreken afbeeldingen. Alles straalde authenticiteit en stijl uit. Zelfs de indrukwekkende kroonluchters in de vestibule, met hun warme licht, hingen er nog steeds. Haar hart bonkte in haar borstkas. Het was allemaal echt, de vertrouwde geur van vroeger, de brok in haar keel en haar trillende benen.

Op de tweede verdieping met een ruime overloop was de vrouw gestopt. In het plafond was het met een hangslot vergrendelde luik met een vlizotrap. Het luik staarde haar aan. Althans zo voelde het.

Het leek te willen zeggen: 'Waar was je nou al die tijd?'

'Maar ik ben er nu toch,' had ze inwendig gefluisterd.

Ze had samen met de vrouw een zware huishoudtrap naar boven gezeuld en met de sleutel die Debbie haar had toevertrouwd het luik ontgrendeld.

Tenslotte kon met de lange pikhaak de vlizotrap naar beneden getrokken worden. Dat ging gepaard met een flinke lading stof. Dat laatste had voor de nodige ergernis gezorgd bij de vrouw des huizes. Voor Lydia maakte het allemaal niets uit. Het was een rimpeling op de weg naar boven, sterker, het bevestigde dat er lange tijd niemand was geweest. Haar hart klopte in haar keel. Dit was de zolder met de oude spulletjes. Debbie had gezegd dat er ook nog speelgoed van haar lag. Ze drukte de nagels in haar handpalm. De vlizotrap was steil en moeilijk te beklimmen als je het niet gewend was. Halverwege de trap keek ze naar beneden. De ogen van de bewoonster hadden een norske uitdrukking waarin vraagtekens blonken. Haar mondhoeken waren naar beneden gericht.

'Gaaf het?' Er klonk ook enige bezorgdheid door in die stem.

Lydia lachte. 'Bedankt hoor, het gaat prima. Het lijkt alsof ik al jaren glazenwasser ben.' Ze klom een treetje hoger.

'Duurt het lang?' klonk de stem van beneden.

'Het duurt niet lang, ik moet alleen dat dossier even zien te vinden.'

'O.'

'Ik roep wel naar beneden als ik het gevonden heb. Dan kunnen we samen de trap omhoog duwen.'

Het wantrouwen bleef. 'Wij wonen hier al zolang en er is nooit enige activiteit geweest van de stichting om iets van zolder te halen. Ik blijf het vreemd vinden dat wij vooraf geen bericht hebben ontvangen.'

Lydia dacht na. 'Ik weet het ook niet precies. Het heeft te maken met een testament.'

'Testament? Gaat het huis verkocht worden?'

Lydia antwoordde niet. Hoe kon ze zonder kleerscheuren van die vrouw afkomen?

'Worden wij oudjes straks op straat gezet?' zei de vrouw verongelijkt. 'De stichting weet dat er momenteel voor mensen zoals wij geen huizen beschikbaar zijn.'

Lydia werd langzamerhand wanhopig. 'Maakt u zich geen zorgen mevrouw. U trekt de verkeerde conclusie. Misschien moet u de voorwaarden uit uw huurcontract er nog eens op naslaan, dan ziet u dat alles volledig volgens de wettelijke regels gaat. Wees gerust, er is geen sprake van verkoop. Het duurt niet lang. Ik ben zo weer weg.'

'Dat hoop ik dan maar, want mijn man komt over een uurtje thuis van zijn biljartmiddag met vrienden. Meestal verliest Niek dat potje en zijn humeur is dan niet om over naar huis te schrijven. Ik weet zeker dat hij het niet op prijs stelt u hier aan te treffen. U moet dan weg zijn!'

'Prima, dan zal ik voortmaken.' Ze keek naar beneden.

De vrouw staarde haar achterdochtig aan. Blonk er herkenning in haar ogen? Dat was onmogelijk. Het was allemaal zolang geleden, maar kon in dat geval gevolgen hebben waar Lydia liever niet aan dacht. Nadat Debbie het huis verlaten had was Lydia samen met haar moeder Eliza teruggedaan naar het huis om achtergebleven spulletjes op te halen. De nieuwe bewoners waren daarbij aanwezig geweest.

'Maak het niet langer dan noodzakelijk!' De vrouw draaide zich om en daalde tot Lydia's geruststelling zuchtend als een amechtige ezel de brede trap af.

Lydia klom tree voor tree hoger naar het zwakke schijnsel boven haar. Haar benen waren zwaar geworden. Ze ging een plaats bezoeken waar de tijd had stilgestaan. Een fijne plaats, met haar eigen schuilhoekje, maar ook één waar vroeger soms demonen en monsters kwamen. Gelukkig waren er dan ook feeën, goede feeën die een kring om je vormden om je te beschermen tegen het glibberige

kwaad, vol kwijl, dat als een octopus langs de vlizotrap omhoog kon klimmen. De demonen kwamen altijd als geesten in de nacht op die momenten dat Debbie aan de telefoon haar degen kruiste met degenen, de schurken van buiten, die vonden dat Lydia een betere plaats verdiende. Schijnheiligheid van de bovenste plank. Toch had Debbies degen de strijd altijd gewonnen.

Altijd!

Tot die laatste keer, toen bleven de goede feeën weg, Lydia in de steek latend in haar kleine donkere schuilhoekje.

Met een laatste stap was Lydia op zolder.

Niemand, geen geest of demon kon haar nog tegenhouden.

Debbie was al zolang met de noorderzon vertrokken dat de familie geaccepteerd had dat zij dood was en niet zou terugkeren. Dat gold ook voor Lydia. Ze wist niet beter... dacht ze. Het was allemaal zolang geleden.

Met het verstrijken van de jaren was de ommekeer gekomen. Die ondefinieerbare pijn van o zo lang geleden was teruggekomen. Dat stukje geschiedenis was een litteken dat zij altijd weggestopt bij zich droeg. Het had zich verborgen in haar lichaam. Sterker, het was Lydia steeds vaker op één van haar zwakke momenten gaan plagen met vragen over het verleden. Kwelgeesten die een schuldgevoel opriepen en haar uit haar slaap hielden. Dat litteken was ervoor verantwoordelijk dat zij na al die tijd op zoek was gegaan naar haar tante. Waarom was zij als tiener bij Debbie weggehaald? Waarom was die pijn teruggekomen? Had Lydia's dochter er onbewust een rol in gespeeld? Wie was haar vader? Eliza, Lydia's moeder, had die vraag nooit beantwoord. Ook voor de familie had zij die naam geheim gehouden. Hij was tijdens haar zwangerschap overleden. Met het overlijden van haar moeder was de kans op een antwoord voorgoed verkeken. Dat had sluimerend een gevoel van wreveld in gang gezet. Haar hardnekkige zoektocht naar Debbie was verbitterd geworden door het ontbreken van resultaat en ging ten koste van haar gezin en haar werk. Het had haar huwelijk met Dexter in zwaar weer gebracht.

Dexter was haar eerste en enige liefde. Ze ontmoette hem op het moment dat de enige vriendin, die over was van het vriendinnenclubje van het Shalhevet College, zich van haar ging afkeren. Rifka kon de destructieve weg die Lydia gekozen had niet

langer aanzien. Ze vond haar gevaarlijk, roekeloos en wist dat door haar levenswijze het niet goed met haar zou aflopen.

Lydia had gelachen en het weggewuifd. Desondanks wist ze dat Rifka gelijk had, dat het milieu waarin ze verkeerde en de mannen met wie ze omging haar naar de afgrond zouden leiden. Net als de drugs die sluipend haar leven waren binnengedrongen.

Voor haar was dat het resultaat van de door haar familie opgedrongen Joodse opvoeding met alle schijnheiligheid en geheimen die zij niet kon doorgronden.

Zij was op de grens van volwassenheid en leek op een Amish meisje dat tijdens de rumspringa beseft dat zij niet meer wil terugkeren naar de gemeenschap die haar had opgevoed. Drang naar een andere vrijheid dwong haar zich los te maken uit de familiegreep. Het was ongetwijfeld slecht met haar afgelopen als Rifka Cohen, haar beste vriendin, uiteindelijk niet aan haar was blijven trekken.

Lydia was Dexter letterlijk tegen het lijf gelopen tijdens de uitvaart van haar dierbare oma Esther.

Het was een reddingsboei die naar dat uitgeputte meisje in die wijde oceaan van depressiviteit werd toegeworpen. De vonk die tussen hen oversprong was onvervalst.

Lydia bloeide op. Ze hervatte haar studie in de avonduren. Haar familie haalde opgelucht adem. Lotte werd geboren en zij trouwden. Dexter kreeg een internationale betrekking en vloog maandelijks naar verschillende plekken op de wereld. Lydia had zich, na een periode van studie en noeste arbeid, opgewerkt naar re-integratie coach van een zorginstelling. Met Lotte en Dexter voelde zij zich gelukkig.

Er zou geen vuiltje aan de lucht zijn geweest als dat litteken niet was gaan opspelen. Dat litteken dat zich verborgen had gehouden diep in het binnenste van haar hoofd.

Dexter had met haar meegeleefd en haar ondersteund in haar naspeuringen naar haar tante. Toen resultaat uitbleef en ook haar familie genoeg kreeg van de alsmaar terugkerende vragen, was er tussen hen een kloof ontstaan die zelfs hun dochter Lotte niet kon overbruggen. Dexter verweet haar meer dan eens dat haar stelselmatige zoeken naar haar tante een dwangneurose was. Lydia voelde zich schuldig en wist dat Dexter gelijk had. Hij was met zijn drukke baan, die voortdurend drukker werd, steeds vaker van huis. Lydia voelde de kloof die tussen hen beiden was ontstaan. Ze voelde

zich verdrietig en eenzaam, omdat Dexter steeds meer van haar afdreef. Zij miste hem op cruciale momenten en na een reeks van kleine incidenten besloten ze in goed overleg wat afstand te nemen van elkaar. Dexter verhuisde tijdelijk naar een ander deel van Den Haag. Lotte leek het kind van de rekening te worden.

Het litteken, dat zich had gemanifesteerd, maakte meer kapot dan goed was voor Lydia. Tevergeefs had ze gewacht op een beweging van één van de lijntjes die ze tijdens haar zoektocht naar Debbie had uitgeworpen. Niet één had er zelfs maar bewogen. Ze hield zich met moeite staande op haar werk. Toen de moed Lydia na een lange tijd van naspeuringen in de schoenen was gezonken, had zij de handdoek in de ring gegooid. Lotte mocht niet hetzelfde overkomen wat haar in haar jeugd was overkomen. Juist op tijd trok zij de band met haar dochter aan op die kwetsbare leeftijd. Dexter was vertrokken en had, ondanks zijn drukke baan, hun hond Patricia meegenomen.

Het litteken verdween.

Het werd een gelukkige periode.

Onverwacht en uit het niets was dat aanknopingspunt gekomen. Net zoals de demonen en monsters die heel lang geleden uit het niets op die halfdonkere zolder tevoorschijn kwamen.

Op een sombere dag besloot Lydia orde aan te brengen in de oude spulletjes van haar moeder die destijds door haar klakkeloos in een boodschappentas waren gemikt. Tussen een stapeltje oude foto's, die niet het ware verhaal vertelden, was een vergeelde oude brief gevallen. Een brief van haar oma Esther gericht aan Lydia's moeder. De brief was verzonden vanuit een soort van kuuroord waar Esther verbleef. Ze had nooit verwacht hier een aanknopingspunt te vinden. Ze had de brief drie keer gelezen om de inhoud tot haar door te laten dringen. Een zoekmachine op internet bood uitkomst om bepaalde zaken te verifiëren en had tenslotte een adres opgeleverd.

Voor de allerlaatste keer had Lydia besloten de stoute schoenen aan te trekken en op zoek te gaan naar haar tante.

Ze vond Debbie op een locatie die niemand voor mogelijk had gehouden en een die door niemand gevonden had mogen worden. Lydia rilde als ze dacht aan die hereniging op die rare vreemde plaats, nog maar zo kort geleden. De emotie deed haar slikken en ze kneep haar ogen dicht om een traan te bedwingen. Ze had Debbie gevonden na al die jaren.

Zo'n twintig jaar geleden was het afscheid. Het voelde nog steeds aan als een oneerlijk en vals gebeuren. Een die in gang gezet werd door een vijandige omgeving die haar de liefde van Debbie niet gunde. O, ze gunden het Lydia wel, maar Debbie niet. Debbie die zich lang geleden over haar had ontfermd op het moment dat alles om haar heen uiteen leek te vallen. Het kleine meisje Lydia, zo fragiel en kwetsbaar, was door die gekke Debbie resoluut onder haar hoede genomen toen haar hele familie door die ene gebeurtenis volkomen verstijfde.

Het dagboek van Esther beschreef de gebeurtenissen die hun familie lang geleden was overkomen. Zij verwoordde in het dagboek haar voorstelling van de feiten en beweegredenen die tot de desastreuze lotgevallen binnen de familie Bijvoets hadden geleid.

Thuis, in Lydia's nabijheid, werd er niet vaak over gepraat. Debbie noemde het dagboek altijd *Het Boek*.

Het was *Het Boek* waar Lydia nu naar op zoek was. Als het nog bestond moest het zich hier bevinden.

Lydia rechtte haar rug en wiste met de rug van haar hand een donkere haarlok opzij en het laagje transpiratie van haar voorhoofd. Ze keek door het dakraampje en knipperde met haar ogen tegen het naar binnen vallende licht.

Ze had geprobeerd alles clean en zakelijk te benaderen en nu dreven flarden geschiedenis weer door haar hoofd. Zaken waarvan ze niet eens wist of die waarheidsgetrouw waren. Dat de Kinderbescherming haar bij Debbie uit huis had gehaald, had ze hun nooit vergeven. Het gebeurde plotseling. Lydia was uit school gekomen en werd verrast door de vrouwelijke inspecteur van de Kinderbescherming en de aanwezige politie. De inspecteur vertelde haar dat Debbie niet thuis was. Toen al wist Lydia dat dit een leugen was. Debbie was altijd thuis als zij uit school kwam. Dan dronken ze samen iets lekkers, terwijl Lydia over haar schooldag vertelde.

Toen zij werd opgewacht door die vrouw wist ze dat dat Debbie de strijd verloren had. De strijd tegen de demonen en monsters die haar nooit met rust hadden gelaten. Lydia had niet meer de mogelijkheid gekregen om naar binnen te gaan in die woning die meer dan tien jaar haar thuis was geweest. Al haar spulletjes waren al gepakt. Lydia verlangde soms nog terug naar het huis en die warme periode in

haar leven. Hoe zou ze hen kunnen vergeten, die schoolvriendinnen en haar speciale vriendje uit deze buurt?

Toen zij voorgoed en zonder gelegenheid tot afscheid werd weggeleid uit het vertrouwde huis in die *Buiten Wittevrouwen* buurt, had zij Debbie zien staan, half verborgen achter dat bovenraam met naast haar een forse politieagent. Zij was wel thuis geweest. Lydia dacht weer de schaamte te zien die uit haar houding sprak. Haar trof geen enkele blaam. Haar ogen hadden de auto na gekeken. Ze had haar hand omhoog gehouden in een zwakke afscheidsgroet. Dat was het laatste dat Lydia door haar tranen heen van Debbie gezien had. Het was haar altijd bijgebleven en opgeborgen geweest op een veilige plaats.

En toen was daar vorige week die ontmoeting...

Lydia's blik gleed over die dozen die ze het laatste uur had geopend. Ze was wanhopig, want ze had niet gevonden waarnaar ze op zoek was. Er was iets vreemds, want sommige dozen waren slordig neergezet of opgestapeld en niet alle dozen waren goed afgesloten. Het was alsof eerder iemand die hele sortering dozen had doorzocht. Enfin, ze zou Debbie, bij een volgende ontmoeting, niet kunnen verrassen met *Het Boek*. Tal van spulletjes waren het laatste uur door haar vingers gegleden. Ze had zich regelmatig moeten bedwingen verder te kijken bij dingetjes die ze herkende en die herinneringen opriepen. Ze vond Dikkie, het trouwe roze knuffelolifantje. Het lag op haar schoot.

Ze schrok van het snerpende geluid van haar eigen smartphone, die *Higway to Hell* van de Australische hardrockband AC/DC ten gehore bracht. Het was Lotte. Zij werd om deze tijd opgehaald door Dexter. Lydia moest haar helaas weer een weekje missen.

'Dag snoes, is alles goed?'

'Nee mam, alles is niet goed. Ik heb papa weggestuurd. Ik ga deze week niet naar hem toe.'

Lydia fronste haar wenkbrauwen. Ze herkende de puber in Lotte. 'Is er een speciale reden om deze week niet naar je vader te gaan?'

'Ja, die is er.'

Het bleef stil.

'Nou?'

'Ik denk dat die vriendin van hem er dan ook weer is. Iedere avond... en nacht,' klonk haar aarzelende stem. 'Ik heb er geen zin in.'

‘Vriendin?’ Lydia vroeg het voorzichtig.

‘Ja, een verschrikkelijk arrogant mens die altijd op hoge hakken loopt en ochtends vroeg, voordat ik opsta, verdwenen is. Ik heb haar een paar keer gezien. Papa heeft dan al met haar ontbeten en doet alsof er niets aan de hand is.’

‘Waarom heb je mij dat niet eerder verteld?’

Opnieuw viel er een stilte. Lydia slikte. Natuurlijk was dit geen moment voor verwijten.

‘Daarom niet.’

Lydia dacht na. Dit kon er nog wel bij. ‘Waar is papa nu?’

‘Die is boos weggegaan en zou jou bellen.’

Op dat moment hoorde Lydia een zoemtoon in haar oor van een oproep. Daar was Dexter al. Nou hij moest maar even wachten, want hij brak met de regels die zij samen hadden opgesteld. Lotte ging voor.

‘Ik ben blij dat je me erover verteld hebt Lotte. Ik ben over een uurtje thuis en dan zullen we erover praten. Het is prima dat je deze week “thuis” blijft.’

Ze hoorde een zucht.

‘Mam, waar zit je? Op je werk?’

‘Dat zal ik je vertellen als ik thuis ben.’ Ze keek op haar horloge. ‘Wat zullen we vanavond gezellig met z’n tweetjes eten? Dan doe ik straks nog snel een paar boodschappen.’

‘Daar hoeft ik niet lang over te denken,’ was het prompte antwoord. ‘We bestellen gewoon een paar pizza’s.’

Lydia keek naar de houten draagbalken van het dak. Natuurlijk had ze dit antwoord kunnen verwachten. Ze keek naar haar roze teruggevonden olifantje. ‘Dat konden wij in onze tijd niet hè?!’

‘Wat zeg je mam? Is alles goed?’

‘Goed idee meid, ik heb trek in een pizza.’

‘Oké. Dan haal ik voor jou een lekker nagerecht bij de super, want mam, ik vind dat je een beetje verwend moet worden.’

Lydia staaarde na het gesprek met haar dochter voor zich uit. Vorige week had zij met Dexter wederom een vurig avontuurtje beleefd en dat was niet de eerste keer sinds zij gescheiden woonden. Ze had gehoopt op herstel van hun relatie. Toch hield hij er klaarblijkelijk ook een vriendin op na, die hij verzwegen had. Het deed pijn en was niet eerlijk, ook niet tegenover Lotte. Ze beet op haar lip en voelde

een lichte jaloersheid. Dit was waar ze zelf mee ingestemd had. Waarschijnlijk werd dit dan het definitieve afscheid van Dexter. Ze sloot haar ogen.

Ze stond op met Dikkie in haar hand en liep automatisch als vanouds als er gevaar dreigde, naar haar eigen plekje daar naast die schoorsteen onder het aflopende dak. De tijd stond stil. Ze zocht weer bescherming en staaarde naar die vertrouwde duistere opening. Mismoedig schudde zij haar hoofd en rechtte haar rug. Ze had dit niet meer nodig. Dexter en zij waren beiden volwassen. Ze had kunnen weten dat dit kon gebeuren.

Pas toen pas zag ze de contouren van een doos, daar in haar eigen oude verstopplaatsje ver van de andere dozen waar zij zich doorheen had geworsteld.

Hij stond in de schaduw van de schoorsteen. Een kleine doos, klein in vergelijking met die andere verhuisdozen. Een laatste kans? Ze glimlachte, maar geloofde het niet. Diep gebukt trok ze de doos tevoorschijn en opende hem. Ze keek op de rug van een oude blauwe vierentwintig-rings multomap. Dit was oud. Dit waren de multomappen die scholieren vroeger met zich meezeulden naar school en waar het huiswerk in werd gemaakt. Ze trok de map tevoorschijn. Hij was zwaar en goed gevuld met bladen. Zittend op het krukje merkte ze, bij het omslaan van de versleten plastic kaft, dat haar vingers verstijfden.

Was dit het dagboek waar ze naar op zoek was? *Het Boek*, met jeugdherinneringen en familiegeheimen. Ze staaarde naar de met viltstift geschreven tekst in het blauw en rood op het eerste vergeelde kartonnen scheidingblad.

HET BOEK van *Esther Bijvoets* stond er met krachtige sierlijke hoofdletters in het blauw en met een, naar Lydia's gevoel, datum uit lang vervlogen tijd. Dit was het dagboek van haar oma. Daaronder in het rood, stond *Deborah Bijvoets* en een latere datum. Ze voelde haar hart in haar borstkas kloppen. Langzaam gleden haar vingers over de rode letters die door Debbie waren geschreven. Haar vingers gleden over de naam Esther. Ze zag haar hartelijke oma voor zich en herinneringen uit haar vroege jeugd manifesteerden zich. Lydia legde haar hand op haar boezem.

Ze had *Het Boek* gevonden.

3

Lydia daalde de vlizotrap af. Met één hand hield ze de treden vast, in haar andere hand hield ze een boodschappentas met daarin *Het Boek*. Daar bovenop lag haar vertrouwde olifantje.

‘Het werd tijd,’ klonk het van beneden.

Lydia antwoordde niet. Ze wist dat de vrouw gelijk had. Het had meer tijd gekost dan nodig. Ze zette de boodschappentas tegen de muur en knikte naar de vrouw die op haar horloge keek. Met de pikhaak duwde ze de vlizotrap terug op zijn plaats en pakte de huishoudtrap. Ze moest nog een keer naar boven om het luik te vergrendelen.

De vrouw keek haar verwijtend aan. ‘Ik zie dat je gevonden hebt wat je zocht. Je hebt de tijd ervoor genomen.’

‘Het spijt me, het ging niet sneller. Zullen we de trap terugzetten?’

De vrouw gaf niet direct antwoord. Ze draaide zich om naar het trapgat toen een verdieping lager het geluid weerklonk van een deur die werd dicht geslagen.

‘Dat is niet nodig. Ik zal er voor zorgen. Je kunt beter gaan nu!’ De vrouw had een bezorgde trek op haar gezicht gekregen.

‘Hartelijk bedankt voor uw medewerking,’ zei Lydia snel, bukte zich en pakte de tas. Toen ze bijna de ruime overloop van de eerste etage had bereikt werd daar de deur van een van aangrenzend vertrek geopend. Een man stapte met een onvaste tred de overloop op, zijn haarloze hoofd met verweerde trekken naar haar opgeheven. Hij had wallen onder zijn bloeddorlopen ogen. Een onverzorgde grijze stoppelbaard complementeerde het geheel. Zijn overhemd hing half uit zijn broek die zijn flinke buik omspande. Een brede leren riem hield, samen met bretels, het een en ander bij elkaar. Het grijze gekrulde borsthaar dat zichtbaar was, doordat de bovenste knoepjes van zijn overhemd los waren, omarmde een gouden ketting die deels verdween in een huidplooi.

Het enige dat miste was een stompje opgerookte sigaret in zijn mond en een glas likeur in zijn hand. Het plaatje paste volledig in een album met stockfoto’s van oude mannen, verlopen oude mannen. Zijn gezicht was geld waard. Dit was dus Niek Kok. Hij keek verbaasd naar Lydia.

‘Wie ben jij?’

‘O,’ lachte ze zoetsappig in een poging haar spanning te maskeren, ‘ik ben van de van de stichting die het pand beheert en kwam iets halen van zolder. Ik heb het met uw vrouw overlegd,’ zei Lydia, terwijl ze zo nonchalant als mogelijk doorliep naar de laatste trap die haar naar de vestibule beneden zou voeren. Zo te zien had Niek zijn potje biljart verloren. Zij rook de alcohollicht die hij verspreidde.

De man deed twee stappen naar voren en versperde haar de weg. Hij keek langs Lydia naar zijn vrouw die haar gevolgd was.

‘Ze kwam alleen wat halen Niek. Ze is gestuurd door de wooncorporatie.’

‘U weet dat er afspraken zijn gemaakt met de stichting,’ zei Lydia. ‘U kunt de voorwaarden nalezen in uw huurcontract.’

Hij keek naar de boodschappentas in haar hand. De knuffelolifant starde hem aan met zijn emotionele bruine ogen. Lydia wilde dat ze een rugzak had gebruikt om de spullen in te doen.

‘Kunt u een stap opzij doen?’ vroeg ze. ‘Ik ben al laat.’

‘Wat is je naam?’

Hij had een onprettige stem.

‘Ik ben mevrouw Van Oyen van de stichting van wie u deze woning huurt.’ Ze had de tegenwoordigheid van geest om de achternaam van Dexter te gebruiken. ‘Ik heb wat spullen opgehaald in opdracht van de stichting. Nu, als u een stap opzij doet kan ik erlangs en zal verder uw tijd niet in beslag nemen.’

Het maakte weinig indruk op de man. Hij stak zijn hand uit. Lydia zag dat zijn pink en ringvinger ontbraken.

‘Laat me zien wat je daar in die tas hebt. je kunt niet klakkeloos spullen uit dit huis meenemen.’

‘Dat is niet mogelijk,’ antwoordde Lydia ferm, ‘want dit zijn spullen van de beheerder, zoals ik u eerder uitlegde.’ Ze lachte. ‘Als u een knuffelolifant nodig heeft moet u er zelf eentje kopen.’

‘Ze heeft ook een dossier in die tas,’ zei de vrouw.

Lydia vervloekte haar. De man schudde langzaam zijn hoofd als trachtte hij iets te doorgronden. Hij keek grimmig.

‘Ik ga nu weg, als u daar een probleem mee heeft kunt u een klacht indienen bij de stichting. Ik zal u niet langer storen. Gaat u alstublieft opzij.’ Lydia had moeite om helder te blijven denken. Ze wist dat zij het pand met een smoes was binnengedrongen, wat niks afdeed aan

het feit dat *Het Boek* in de tas Debbie toebehoorde. Waarom had ze niet meer haast gemaakt?

‘Luister jongedame, ik geloof je niet. Laat mij dat dossier zien, dat je daar hebt.’

Hij deed een stap in haar richting. Ze rook nog beter zijn adem. Lydia draaide zich om naar de vrouw en zag dat ze van die kant geen hulp hoefde te verwachten. Ze voelde zijn hand die haar arm stevig beetgreep waarmee zij de tas vasthield. Ze probeerde zich los te rukken, maar voelde nu ook de handen van de vrouw achter haar op haar schouders. Dit werd een onmogelijke situatie. Geen haar op haar hoofd die eraan dacht die tas af te geven, al moest zij haar leven daarvoor in de waagschaal stellen.

‘Blijf verdomme van me af,’ riep ze. ‘Laat me onmiddellijk los anders bel ik de politie.’

‘Dat moet je vooral doen vuile indringster,’ gromde de man. ‘Geef hier die tas!’ Hij graaide met zijn andere hand, die met twee vingers en een duim, naar het handvat en rukte ferm. Het olifantje viel op de grond. Lydia die ook de vrouw achter haar van zich af moest zien te houden liet de tas los. In een wanhopige poging lukte het haar toch de onderkant van de tas te grijpen. De multomap gleed uit de tas op de grond. Het spel was verloren dacht ze. Zij zag de verstarde houding van de man die met ogen vol ongeloof naar de blauwe map op de vloer staarde. Het was alles of niets. Beiden hadden een kant van de tas vast. Ze trok aan de tas en zette zich schrap. Vervolgens liet ze de tas los, en zette zich met alle kracht die ze had af naar achteren. Weg, bij die enge man vandaan. De vrouw achter haar slaakte een verschrikte kreet en tuimelde achterover. Ook de man had hier niet op gerekend. Hij strompelde als een dronkaard achterwaarts en struikelde over zijn eigen voeten. Hij liet de boodschappentas los. Waarschijnlijk speelde de alcohol hem parten. Lydia kon gelukkig haar evenwicht bewaren en dook naar de tas. Ze schoof de map en het olifantje in de tas. De man probeerde grommend overeind te komen maar zijn buik zat hem in de weg. Zijdelings met haar rug tegen de muur stapte Lydia met kleine stapjes, op haar pumps, langs hem. De trap was dichtbij. De man schopte gemeen naar haar enkel die dubbelsloeg. Ze slaakte een kreet toen een pijnscheut door haar lichaam sneed.

‘Teringwrijf, vuile hoer,’ schreeuwde hij. ‘Je bent er geweest bitch. Geef hier dat boek!’

‘Dat dacht ik niet,’ hijgde Lydia. Haar donkere haren hingen in slierten voor haar ogen. De adrenaline joeg door haar lijf. Ze verloor geen tijd en was bij de trap.

De mooie trap, die zij als kind vaak af was gerend op een manier, waarbij ze bij elke stap een trede oversloeg. Automatisch probeerde ze dat weer, maar kwam er snel achter dat dit met hoge hakken en een pijnlijke enkel niet lukte. Waarom had ze in hemelsnaam die stomme schoenen met hoge hakken aangetrokken en waarom moest die eikel haar zo hard trappen?

Ze had het goed gehoord, de man had het dossier in haar tas *Het Boek* genoemd. Hij begreep dat zij gevonden had waar hij heel hard naar op zoek was geweest. Dat verklaarde die halfgesloten dozen. Als hij het nu in handen zou krijgen zou *Het Boek* geen daglicht meer zien. Ze wankelde de trap af en verstijfde van schrik toen ze zijn briesende stem hoorde en de woorden tot haar doordrongen.

‘Lydia Bijvoets! Je deed er verkeerd aan om terug te keren.’

Van schrik stond ze stil midden op de trap.

‘Vuile teef, blijf staan. Hier met dat boek.’

De stem kwam van boven aan de trap. Mijn hemel, ze moest maken dat ze wegwam. Het laatste stuk van de trap evenaarde ze met het snelheidsrecord uit haar jeugd. Niek Kok was herboren en spoedde zich achter haar aan.

‘Grijp haar Niek,’ galmde de vrouwenstem van boven.

‘Laat de voordeur niet op slot zijn,’ bad Lydia. Ze haastte zich door de hal, terwijl ze haar autosleutels tevoorschijn trok.

Haar vertrek was omgekeerd aan de manier waarop ze het huis betreden had. Alle mooie dingen gingen aan haar voorbij.

De deur was gelukkig niet op slot. Helaas verloor ze kostbare tijd om de zware deur te openen. Voorzichtig om niet te vallen stapte ze de treden van het bordes af. Het gehijg van Niek Kok was heel dichtbij. Ze snelde het trottoir op en rende met tikkende hakken over het kleine straatje voor het huis om vervolgens de drukke Maliebaan over te steken, vlak voor een vuilniswagen langs. Ze haastte zich naar de overkant. Remmen piepten, maar ze lette er nauwelijks op. Haar elektrische leaseauto glom haar tegemoet. Ze had de auto kortgeleden door de wasstraat gereden en hij was nu een supporter die haar aanmoedigde deze wedstrijd te winnen. Om de een of andere reden begreep hij dat de belangen heel groot waren en ze niet mocht verliezen. Ze zag dat haar wagentje krap geparkeerd stond

tussen andere auto's. Hij reageerde desondanks met vrolijk knipperde lichten toen ze gebruik maakte van de afstandsbediening. Een blik over haar schouder vertelde haar dat Niek Kok met verachting voor zijn eigen leven nog voor de vuilophaaldienst de weg overstak. Er ontsnapte sissend lucht toen er harder geremd werd en de truck tot stilstand kwam. Lydia rukte het portier open en gooide de tas tussen de voorstoelen door op de achterbank. Het zou moeilijk worden hier snel weg te komen. Ze liet zich op de voorstoel vallen en stootte flink haar hoofd tegen de deurstijl. Ze kermde van de pijn. Voordat ze het portier kon dichttrekken werd het letterlijk uit haar handen gerukt.

'Ik heb je kreng.'

Alcohollicht walmde de cabine in.

'Dacht je dat je er zo gemakkelijk mee weg zou komen?'

Het spel begon van voren af aan. Kok wrong zich tussen de deur en de zitplaats. Lydia deed het enige wat ze kon doen. Ze hield de claxon ingedrukt, maar zelfs dat werd ongedaan gemaakt door Kok die zich helemaal over Lydia had heen gebogen. Passerend verkeer besteedde totaal geen aandacht aan hen. Iedereen scheen haast te hebben op dit moment van de dag. Kok haalde Lydia's hand van de claxon en kneep zo hard in haar hand dat ze het uitschreeuwde van pijn. Hij drukte zijn lichaam tegen het hare. Ze kreeg bijna geen lucht meer. Zijn gezicht was vlakbij.

'Je bent een grote meid geworden Lydia.'

De grijns van triomf en de blik in zijn rood doorlopen ogen, die haar kalm bestudeerden, maakten haar heel bang. Ze was machteloos. Hij had gewonnen.

De bemanning van de truck van de vuilophaaldienst had het tafereel dat zich ontvouwde met stijgende verbazing aanschouwd. Eerst moest de chauffeur sterk afremmen voor de onverwacht overstekende vrouw en daarna met een noodstop een ongeval voorkomen voor de man die bijna onder de vuilniswagen liep. De rijder van de truck vloekte luid en schudde weifelend zijn hoofd bij het horen van een claxon. Het geluid kwam uit de richting van de auto waar de vrouw naar toe was gerend. De chauffeur keek zijn collega aan.